

(SZTAB GENERALNY)

Odpis z odpisu

Oddział III.

Nr. 7344-III.

Dyrektywy operacyjne dla kontrofensywy.

Wódz Naczelny rozkazuje:

I.

Zamierzam Nacz.Dow. jest po ukończonym odrocie przejść do energicznej kontrofensywy na całym froncie.

W tym celu cofające się armje nasze, po zakończonym odrocie winny być ugrupowane w obszarach najbardziej ważnych punktów, skąd po szybkiej retablacji mogą przejść do kontrofensywy, wydzierając inicjatywę wrogowi. Tymczasem zaś ugrupowanie to pozwoli na aktywne odrzucanie zbliżających się sił nieprzyjacielskich.

Linja, którą Nacz.Dow. wyznacza jako kres naszego odwrotu jest następująca :

Linja Zbrucza - osłona Tarnopola i Brodów na północny-wschód od tych miejscowości, dalej Styr, Luniniec, dawna linja okopów niemieckich, z utrzymaniem rejonu Wilna na wysokości, zależnej od wytworzonej tamże sytuacji.

Przy dojściu do tej linii musi być ugrupowanie przystosowane (w pierwszej fazie) do aktywnej obrony przez wytworzenie silnych grup, pomiędzy którymi łączność utrzymywać należy za pomocą słabych sił lub wszelkich innych środków łączności. Zadaniem frontu południowo-wschodniego musi być jednak już teraz stałe i zdecydowane dążenie do rozbijania

Budiennego. Jego rozrzucenie w chwili obecnej daje do tego doskonałą sposobność.

Obrona przy tym systemie ugrupowania daje dobre rezultaty tylko wówczas, jeżeli jest prowadzona bardzo aktywnie.

Z tego ugrupowania, po zakończonej retablacji armje nasze przejdą do kontrofensywy na całym froncie (druga faza).

II.

Warunki konieczne do doprowadzenia oddziałów naszych do stanu, umożliwiającego kontrofensywę, są następujące :

A) przystosowanie armji i poszczególnych grup do koniecznego utrzymania zajętych rejonów, choćby nawet kawalerja nieprzyjacielska przedostała się na nasze tyły.

W razie oskrzydlenia przez piechotę nieprzyjacielską grupy te muszą dążyć do zlikwidowania jej drogą skrzydłowych kontrataków

B) Zaopatrzenie tych grup w żywność i amunicję na dłuższy przeciąg czasu tak, aby chwilowe przecięcie dowozu z tyłów nie zmuszało do cofnięcia się.

C) Zorganizowanie ewentualnego (przynajmniej czasowego) życia z kraju, czego doskonały przykład daje armja bolszewicka.

D) Uregulowanie łączności w ten sposób, ażeby zapewniona ona była w razie przecięcia linii drutowych.

W tym celu użycie stacji radio i lotnictwa musi być wprowadzone w jaknajszerszym zakresie. Dotychczas na łączność radio jest zwrócona zbyt mała uwaga.

E) Tabory ciężkie odziazków powinny być albo odesłane daleko w tył, albo też trzymane przy odziazkach. Inaczej będą zawsze narażone na rozbitcie. Dowództwa powinny być bezwarunkowo blisko odziazków.

F) Odziażki na etapach powinny być przygotowane do obrony punktów, które obsadzają, przez zabarykadowanie oraz przez wydanie odpowiednich dyspozycji alarmowych.

Wszelkie objawy paniki należy tępić z całą bezwzględnością, nie wyłączając zastosowania kary śmierci zarówno względem oficerów jak i żołnierzy.

G) Ważniejsze punkty na obszarach etapów i D.O.Genów, przylegających do frontu, powinny być przystosowane do obrony w analogiczny sposób; zwraca się uwagę na organizowanie samoobrony w tych punktach, która da bezwarunkowo owocne rezultaty.

Zorganizowanie tych środków na obszarze zarówno frontu południo-jak i północno-wschodniego da pewne gwarancje utrzymania wyznaczonej jako kres odwrotu linii aż do chwili przejścia do kontrakcji.

H) Zasilenie frontu siłami z kraju do akcji ofensywnej będzie przeprowadzone w następujący sposób :

Piechota zostanie zasilona przez uzupełnienie na całym froncie ; front południowo-wschodni oprócz tego otrzyma silne wzmocnienie kawalerji, dorównyujące liczebnością kawalerji nieprzyjacielskiej.

Zasilenie frontów przez ochotników, które niewątpliwie podniesie nastrój wojska, będzie również częściowo przeprowadzone, pozatem oddziały armji ochotniczej będą użyte do samoobrony w poszczególnych punktach za frontem na wypadek przedarcia się nieprzyjaciela. Wreszcie znajdują się w stadium powstania oddzielne jednostki ochotnicze, które będą włączone do poszczególnych formacji, względnie użyte dla specjalnych zadań.

III.

Ogólny plan kontrofensywy :

A) na froncie południowo-wschodnim :

cofające się armje winny dążyć do następującego ugrupowania :

2 armjaw rejonie Luck-Rożyszcze,

3 armjaw rejonie Kocki-Rafałówka,

6 armja, pozostawiając osłonę linii Zbrucza, zgrupuje się silnie w rejonie Brody-Zbaraż.

Wykonanie i cel :

ostateczne rozbicie armji konnej Bułdynego,

koncentryczny marsz silnych grup na Równe wzdłuż osi Brody-Równe i Kowel-Równe przy jednoczesnej osłonie linii Zbrucza i wysunięciu się skłószymi siłami na północ od Równego na wysokości Horynia, względnie Szuczy.

Dla możliwości przeprowadzenia tej kontrakcji podaje się na okres aż do jej rozpoczęcia następujące dyrektywy :

1) utrzymanie linii Zbrucza jest bardzo pożądane zarówno dla przyszłej kontrakcji, jak i ze względów politycznych,

2) cofnięcie się w rejonie między Zbruczem a Dubnem jest dopuszczalne, szczególnie zaś trzymanie Krzemieńca i Dubna nie jest bezwzględnie konieczne. Jeżeli cofnięcie się w tym obszarze w kierunku południowo-zachodnim da możliwość większej koncentracji wojsk dla późniejszego uderzenia, nie należy tego zaniechać,

3) cofnięcie 2 i 3 armji ze Styru w razie niemożności wytrzymania naporu również nie wyklucza możliwości przeprowadzenia późniejszej kontrakcji, w tym wypadku obie te armje winny cofać się koncentrycznie do obszaru Kowla, zostawiając w stronę Włodzimierza Wołyńskiego tylko skąbą osłonę.

B) na froncie północno-wschodnim :

Czy kierunek kontrakcji będzie lepszy z rejonu Wilna, czy też z rejonu Lidy na Mołodeczno rozstrzygnie sytuacja w danym momencie.

Ocenę jej i powzięcie decyzji co do wyjściowego ugrupowania dla kontrofensywy, powezmie dowództwo frontu północno-wschodniego.

Nacz.Dow. zwraca uwagę na szczególne znaczenie utrzymania Łunińca oraz na konieczność wydzielenia silnej rezerwy do Brześci Litewskiego. Jako rezerwę tę wyznacza Nacz.Dow. dywizję podhalańską.

C) Jako granicę operacyjną pomiędzy frontem północno-wschodnim i południowo-wschodnim ustale się ostatecznie linję :

Wysock-Lubaczewo-Jez. Orzechowa-Mokranj-Końsk (wszystkie miejscowości dla frontu północno-wschodniego).

IV.

Nacz.Dow. podkreśla z naciskiem konieczność wyęźnienia wszystkich sił dla zorganizowania tego systemu obrony i przygotowania kontrofensywy. Bierność i nastrój zwątpienia winien ustąpić silnej woli zdecydowanego czynu i zwycięstwa. Nastrój, jaki zapalał w kraju, napływ licznych tysięcy ochotników dla obrony Polski, daje nam gwarancję, że jeżeli oficer i szeregowy nie podda się depresji i panice, a pracować będzie z całym wysiłkiem w tych ostatnich momentach wojny, doprowadzi ona niewątpliwie do zwycięskiego końca.

V.

Otrzymują: d-two fr. półn. wschodniego, dow. fr. półn. wschodn. i do wiadomości gen. broni Haller i M.S. Wojsk. Wiceminister.

Generał p.o. Szefa Sztabu Generaln.

Za zgodność:
Szef Oddziału III.N.D.

(-) Haller
Generał podporucznik.

(-) Stachiewicz
płk. szt. gen.

Za zgodność odpisu: